

॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ अकंपत् अकंपत् तद्धाव आर्षः ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ उपश्रुतिसंदेहनिर्णायिकां देवीं आकरोत् आकारितवती ॥ २६ ॥ यत्रेति अयंचार्थः आ नोयासुपश्रुत्युक्थेपुरणया इह दिवो अमुष्यशासतो दिवं यय दिवावसो इति मंत्रोक्त उपबृंहितः मंत्रार्थस्तु हे उपश्रुति नः अस्मान् प्रति आयाहि उक्थेषु काम्येषु कर्मसु इह रणय इष्टं कामं गमय प्रापय ॥ रणगतावि

किंचित्कालमिदं देवामर्षयध्वमतंद्रिताः ॥ श्रुत्वा विष्णोः शुभां सत्यां वाणीं ताममृतोपमां ॥ १६ ॥ ततः सर्वे सुरगणाः सोपाध्यायाः सहर्षिभिः ॥ यत्र शक्रो भयो द्विग्नस्तं देशमुपचक्रमुः ॥ १७ ॥ तत्राश्वमेधः सुमहान्महेंद्रस्य महात्मनः ॥ वदते पावनार्थं वै ब्रह्महत्यापहो नृप ॥ १८ ॥ विभज्य ब्रह्महत्यां तु दक्षेऽपुच नदीषु च ॥ पर्वतेषु पृथिव्यां च स्त्रीषु चैव युधिष्ठिर ॥ १९ ॥ संविभज्य च भूतेषु विस्तृज्य च सुरेश्वरः ॥ विज्वरो धूतपाप्मा च वासवोऽभवदात्मवान् ॥ २० ॥ अकंपन्न दुष्स्थाना दृष्ट्वा बलनिषूदनः ॥ तेजोघ्नं सर्वभूतानां वरदानाच्च दुःसहं ॥ २१ ॥ ततः शचीपतिर्देवः पुनरेव व्यनश्यत ॥ अदृश्यः सर्वभूतानां कालाकांक्षी च चारह ॥ २२ ॥ प्रनष्टेतु ततः शक्रेशची शोकसमन्विता ॥ हाशक्रेति तदा देवी विललाप सुदुःखिता ॥ २३ ॥ यदिदत्तं यदिद्भुतं गुरवस्तोषिता यदि ॥ एकभर्तृत्वमेवास्तु सत्यं यद्यस्ति वामयि ॥ २४ ॥ पुण्यांचेमामहं दिव्यां प्रवृत्तामुत्तरायणे ॥ देवीं रात्रिं नमस्यामि सिध्यतां मे मनोरथः ॥ २५ ॥ प्रयता च निशां देवीमुपातिष्ठत तत्र सा ॥ पतिव्रता त्वात्सत्ये न सोपश्रुतिमथाकरोत् ॥ २६ ॥ यत्रास्ते देवराजो सौतं देशं दर्शयस्व मे ॥ इत्याहोपश्रुतिं देवीं सत्यं सत्येन दृश्यतां ॥ २७ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि सेनोद्योगपर्वणि उपश्रुतियाचने त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ ॥ ७३ ॥ शल्य उवाच अथैनां रूपिणी सा ध्वीमुपातिष्ठदुपश्रुतिः ॥ तां वयोरूपसंपन्नां दृष्ट्वा देवीमुपस्थितां ॥ १ ॥ इंद्राणीं संप्रहृष्टात्मा संपूज्यैनामथाब्रवीत् ॥ इच्छामित्वामहं ज्ञातुं कालं ब्रूहि वरानने ॥ २ ॥ उपश्रुतिरुवाच उपश्रुतिरहं देवितवांतिकमुपागता ॥ दर्शनं चैव संप्राप्ता तव सत्येन भाविनि ॥ ३ ॥ पतिव्रता च युक्ता च यमेन नियमेन च ॥ दर्शयिष्यामि तेशक्रं देवं वदन्न निषूदनं ॥ ४ ॥ क्षिप्रमन्वेहि भद्रं ते द्रक्ष्यसे सुरसत्तमं ॥ ततस्तां प्रहितां देवीं मिंद्राणीं सा समन्वगात् ॥ ५ ॥

त्यस्य रूपं अमुष्य बुद्धिस्थस्य दिवं शासत इन्द्रस्य दिवं प्रकाशय गमय ॥ यच्छेत्यर्थः व्ययगता वित्यस्य लोटिरूपं वलोप आर्षः हे दिवावसो अन्हो धनं सूर्यस्तद्वत्तमो यस्तमर्थं प्रकाशयितुं समर्थ ॥ २७ ॥ इति उद्योगपर्वणि नैलकंठीये भारतभावादीपे त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ १॥ २॥ ३॥

॥ ४ ॥ प्रहितां प्रस्थितां ॥ ५ ॥